

Պոպը սէրսքերի

Sumner

(ፆኑሂጃኮኒህፆ)

Առանա վիճակի տեֆթերա-
լըղը, Թարապուսը շարա տեֆթեր
տաղը սաղըգ սաաաաթիւ չաղըղ պէ/
էֆէնաիէ,

Թորապլուսը շարաչ Վիլհելմի անֆ-
թերտաբլըը , Առանձն Վիլհելմի
անֆթերտաբլը սապազ սաաանթլու Ա-
քիֆ էֆենտիեն ,

Աւթընքը օրտույի հիւմանուն մու-
հասէպէնիւի, պէշննի օրտու մու-
հասէպէնիս սապըդ սաաթէթլու Մըխ-
թար էֆէնսինէ,

Սամսոն ըրուսումաթ նէզարէթի,
Գոնեա ըրուսումաթ նազըրը Էսպագ իզ-
զէթլու Էշրէֆ պէյէ թէվհիհ պուրու-
մուշ տուր :

ՊԷՕՅԻՔ ԻՍԼԱՀԱԹ

Տիւնքի չլքարըւան Լ. Թիւրքի շ-
ղէթասընտա պալէտաէքի իւնվան իւէ
աթիտէքի պէնա օգուէմուշ աուր :

Ղազէթ տարզին իշտառնառն պէ-
րու, պաշլըմ բունթօւրը թթիւաէ
պիտիրէճէք օլառլղոմոնղ հափառիս
կիպի մէմալքի մահրուսէ հագգընտա
լաւրըր պիր հափառիս օգուռնալաւրը-
մագա պիտիրմէմիչիգ տիր :

Պա ֆէրմանը Շահ-նէ, Տէրի սատ-
տէթ վէ մէմալիքին հէր թաւոթընտա
պուլունան վազըֆլար միւլը օլմուշ
սուր—Մախսուս պիր գօմիսին մարի-
ֆէթի իլէ, քեաֆֆէլի էմլաքն քէշ-
ֆի ինրա իսթիլիպ, եհնի հէօնէթ վիրի-
լէհէք տիր—Թօքրազ իւզէրինէ վիրկի
թարհ օլունանազ—Զիրաթ, վէ սա-
նայի վէ թիճարէթին թէրազըքընն
էնկէլ օլան պիր չօգ վիրկիլէր լաղվ օ-
լունանազ—Թիւթիլն Տէրժիս ուսուլն-
մէմալիքի մօհոռաւնին հէր Թօքրաֆի-

Թա միգրացիոն ինքնաշարժը լուրջ խտրվածք
 Թեր—Օրման վե մասնակցի իշխմանը
 իմիթիսազը, պոնտաֆոն պեյլե ուսումն
 միւղալիտե թերիգի իլե իհալե օլու
 նաճադ. տըր—Շիմտիքի մեստրիֆաթ
 վե ճեսիմ մաալըր էքսիթիվնեք—
 Պիւտանեքի միւղալիտե ընյտա իթտիւ
 մեք ինքըն, ստուգըր մհազընթիւրիւն
 թաճըր ըրտանթիւտե օլարադ մախ
 սուս պիւր դոմիսիօն նաալ խտրվածք
 —Պոնտան պեյլե պիւտանետե կես
 թերիլե մեստրիֆաթաւ մաալա սա
 յիւ մեստրիֆաթ իտիլմեհեք տիւ

Խաղիճիէն նազըրը բաշա հազրէթլէ-
րի, Բիւնքի կիւն Պէօլիւք տէրէտէ
քեռին Ռուսիա սէֆուրէ խանէսինէ
կիսէրէք, պու. քէրրէ Տէրի սառտէթէ
ազլտէթ իտէն սէֆիր Տէնէրաւ Կնեւ-
թիէլէ քէսմէն խաշմէ Երի իճրա պու-
եռուրուլլար Թոր :

—Կէլէն սէնէ Ատտուա լիւրեանքին.
աէն մէմալիքի էննէպիլէնէ 150 պին
պալեա բամուզ իւրած օլունուպ, աէ-
րունի մէմէքէթէ, օ նիսպէթտէ ազնէ
կիրմի խէ տէ, պու սէնէ գուրագլըզ
մինաւսիպէթի իլէ բամուզ մաճսուլու-
նուն էսկի տէրէնէսինտէ օլմաթըզը
իլիտիմի, աիր :

—Այստեղ վիճակի թի տարիներն առ Գրքի
Աղահ ճիվորեն տա հայտուտաբ զու-
հուր խորհրդ, Մարմարա ճիվորեն տա
հոգևորաբ սօրտուլաբը վե հեշենտե
իքի հոգևորաբ իքիչեբ եղև լիքալաբ
գառաբ իքի գըթա ալաբ պոնո ալմո
օլորուլաբ խապեբ ալենարաբ, պոնո-
լաբ գօվալամաբ իշին վիճակի ճանի-
պիտեն տաքիբ իրաու օլորտուլորու
մահելի հավաթիսինտեն տիր :

—Տիւն ստացուէ, ստարագում հար-

րեթէրի իւէ սերասքեր բաշտ հազրեթ-
ւերի, ստառեը Հիւմաեունա տալէթ
օլունուպ, հուզուրի Շահանէեէ չըգ-
մըշլար տըր :

Պատեհուս ստորադամ հազրեթէրի Պապը Արիսէ ակտէթլէ, սէրասքէր բաշա, վէ մալիսէ նազըրը, վէ կէօմ-րիւք նազըրը վէ Թանգրիսթըր ասքէ-րիս ընյիսի Ապտի բաշալար հազարա-թընը ասվէթլէ, քէնտի ըրեսէթլէրի Թահթընա օլարագ ագտը մէճլիս իյ-լէմիչլէր տիր :

— Խաղիճիե՛ն նազըըը բաշա հազ-
լէթլէրի մէմալիքի ճննէպիտէ պու-
լունան սալթանաթը սէնիե՛ն սէֆըրլէ-
րինէ պիր գըթա թէլէկըաֆնեմէ քէ-
շիտէ իտէէէք, Լա թիւրքիտէն ալա-
բազ պիւրիորիյիմիզ մուհիմմ իսլա-
հաթիւթը թէպիդի իլլէմիշ տիր :

—Պու կ'ունքի լա թիւրքիտէ օ.
գունաւորունա կէօրէ, յօրմեան սըր-
բաղան հազրէթլէրի, տիւնքի կ'ուն Պ=
պը Ալիէն կ'աիպ, խաթիհիէն նազըրը
բաշա հազրէթլէրի իւէ միւլագաթ իյ-
լէմիշ տիր:

Եկեմք մեզգիրաւս, ինկիլթեւոս սէ-
ֆիրի սըր Հէնրի Եւերթ Բէնսապլերի ի-
լէ Սըրպ մասւ. հաթ կիւզադը տախի
Պապը Ալիոսէ խաթիճիսէ նազըրը բա-
շա հազընթլերի իլէ միւլագաթի իթ.
միյլէր տիր :

— Կէջէն ճուճա իրթէսի կիւնիւ, Թա-
րապետաւ պիր Ալմանեալըն խանէ-
սինտէ պուրնտն պիր պէսլէմէ, պիր
տէն պիրէ ազլընա խիֆէթ կէլիպ,
քէնտիսինի տէնիզէ արմըշ վէ գաեղգ-
ճըլար եթիչէնէք տէնիգտէն գուր-
թաւըլար իսէ տէ, եէվմի մէղքիւր
կիճէսի, թէքրաթ խանէտէն ֆիրաթ ինէ
քէնտիսինի, եալընըն թաշարընա չոր-
բըպ պուշը ֆէնա սուրէթաէ ետրալուն-
մըշ վէ գօնչուլար եթիչէնէք, մէղ-
պուրէնի խտաթախանէեէ ետլաւըլար
արը :

—Թէլաւնէյի ամիրեհէէ վարիտ օ-
լաւն պիր Թէլէկըաֆ, Սուլթանիէ վա-
բօրը հիւսմանունուն կէչէն բազար իր.
Թէսի կիւնիւ ճիպրուլթարտան կէչսիշ
օլաուղունու պիլաիրիր :

—Էվզէլիսի կիւն Թէրսանէյի ամիրէ
մէնսուրինինէ, սեպտեմբեր 1119 թ. ի-
թ օրունսն, տուր :

—կէչէն ճուռն իրթէսի կիւնիւ,
Թարապետ ալի Թագաւր Թուում-
պաճըւար, սէրիսօ օլտուգլարը հալտէ,
գաւղա իտիպ, իլէրիննէն պիթի, տը-
գաւաշընը պըջագլէ վոբուպ էօլ-
տիւմիւշ տիւր:

— Լվկէլիսի կիւն սըհհիե մէհլիսի
թեհէմմիւ իյլէմիշ տիր Գաթանթիւս
նէգաւթիինէ կէլէն խապէրլէրէ նէգա-
րէն, Բումէլիւտ սըհհիթի աւմէ պէր
քէմաւ տոր :

— Արմանեա սէփարէթիւանէսի ճամ-
լարենը սիւրիի սըրաաա տիւրիւպ վե-
ֆոթի իտէն համալըն ֆաքիւրաքան ,
սէփիր ճէնապլէրի թարաֆընաա 5000
դ. ի հաա օլունմուչ տուր :

— Կէն ի պօլուտաւքի գարանթինա հէ-
քիմի թարափընտառ ալընան պիր մէք-
թուպուռն մաէլինէ նէզարէն, շէճրի
մէզըլուր ճիվալաւընտա վաղը կիւր-
ֆազ գարինէսինաէ գօլըրա իլլէթի
գոհուր իտիպ, 13 կիւն զարփընտա 56
քիչի իլլէթի մէզըլուրաէն վէֆաթ իյ-
լէմիչ տիր :

Տեվլէթի արեւելին ահեռուը վէ
 սէրվէթ մէնպալաբը նոմըյաւ , պու
 տէֆա Բարիսաէ նէշը օլունմուշ օլան
 պիր ըիսպէնին պազը ճիւմէլէրինին
 Թէյնճէմսի աիր :

Տէպլէթի արեւելին սենյակի վարդա-
տաթը, 1854 Վէպաթը սիւսաթհասան
սօնրաքի 1856 տա վէ քէզա ասթ տէվ,
լէթլէր Թարաֆընաւոն, ումուրը մալի-
եէյի թէզգիգ վէ թանզիա գըմլընտա
մէմուրիեթի մախսուսէ իւէ Մ. Հօ-
պարթ, վէ Մ. Յոսթէր, վէ Մ. Բըլէօք,
վէ Մ. Լաքէրապալ նաթ գէվթըն Տէ-
լիսաաաթէթի իրաւլ օլունաուղու սըրու-
տա, եանի 1858 տէ 8-9 միլեօն լիբա-
աան իպարէթ իաի :

Պոռ կիւնքի կիւն իսէ, էհլի գըրբի-
թիգլէրէ խօյ կէօրիւնմէք իշին, րես-
մի պիւտճէտէ պէտան օլունան մէպ-
լաղտան 3 միւտան լիրա թէնզիլ տախի
իթսէք, շիմտիքի վարիտաթ 19 միւտան
լիրա տիմէք օլուր: Պալէտառէ պահ-
ն օլունան զմանլարտա, հիւքիւմէթի
սէնիեհէնին տախիլէն վէ խարիճէն գուվ-
վէյի հարալիեհէսի, քիֆայէթ իտէր
տէրէճէտէ օլմաղաղը կիպի, հիւքիւ-
մէթի միւշարիլէյհա պիր թաղըմէճ-
նէպի էնթրիկլալարը վէ տախիլի ղալէ
իլէ ուղրաշմաղտա իտի: Հոռ սոն սէ-
նէլէրառէ, հիւքիւմէթի սէնիեհէ, իշ
պու մուխաթարալը հալի իսլահէ վար
գուվվէթի իլէ սալ իտիպ, գուվվէյի
պարիեհէսինի եհնիտէն թէշքիլ վէ ա-
սաքրիի ինզամիէ իլէ զապթիեհէյի թան-
գիմ վէ թէրասնէ վէ թօիխանէ վէ
պարութխանէյի միւքէմմէլէպիր հալէ
իփրաղ վէ թէլէկրաֆ խաթթլարը թէէ-
սիս վէ գալմէյի լաղվ՝ վէ հէր նէվի
եօլլարը ինշա վէ բւմուգ զիրառթընը
թէվսի վէ կէօմրիւք ուսուլինի թա-
տիլ իլէ, իլարաճաթ իւգլէրինէ պիր
կէօմրիւք վաղ վէ իլարաճաթը տէօրթ
գաթթ թէշքիլիտ իլլէտիյի, վէլհաւը,
վարիտաթընը իքի գաթթ արթըրաղը
կիպի, գօշուռ տէվլէթլէր իլէ օլան
միւնտէնպաթը բօլլթթիգլիեհէսի տախի
իշպուռ գուվվէյի ճէտիտէսինէ թէվ-
ֆիգան ճէրէեհան իթմէքտէ պուլուն-
մուշ տուր:

Իշխեալ տէվլէթի Ալիեհէ, պօշ Կէրէ
 Իսթիքըրազ Թագ Իթմէյիպ, աւարդը
 Թագնէյի, վարդարաթընը չօղալթաճագ
 չու իսլահ-թա սարֆ իլլէմիշ Եիր,

Տեղիէթի Ալիեհ, Թիււար օլտուղու զայլէի ազիմէտէն, Տրաւսա, վէ ին- կիլթէրա վէ իթալեանըն սիւթթէֆիզ- օրտուլարը մուսվէնէթի իլէ գուրթու- լուր գուրթուլմազ, Թախիլի միւշքիլ- լաթա Թիււար օլտուղուստան, Թա- սապօլուր օլունան իսլաւաթըն վիճու- տէ կէլէպիլէճէ, ինտէ շիւբէն օլունուր իտիւ, իշթէ տէվէթի Ալիեհէնի օ վա- դըթքի հալի իլէ շիմաիքի հալինի դը- եաս իտէլիմ քի 1860 սէնէսինտէ ին- կիլթէրա ումուրը խարիճիեհսի նազը- ը պոլունան լօրտ Բըսլ, տէվէթի Ալիեհ հոգգչնտա նէ տէրէճէ սէրթ իստէ գուլլանմըշ վէ կէչէն օգոստո- սուն պէշնտէ ինկիլթէրա ումուրը խարիճիեհսի միւսկէշարը լօրտ էն- ֆիլու, բալլամէնթօտա, Մէնէլիքի մահրուսէտէ իսլաւաթը մթլուպէ իճրա օլունուեօր, տիմէքի նէ տէրէ- ճէ իղհարը էմիսեթ իլլէմիշ տիր, Էվ- րօպալլըր Թախի ումուսէն, մէմալի- քի մահրուսէ հալիսի իլէ պէրապէր իշպու էմիսեթէ հիսսէաթ օլմալը տըրլար :

Տէպլէթի ալիքէնին պօրճու, կիթ-
տիքնէ արթմադտա տըր աէյի պազը
իթիբազար իշտիտիի հաւաէ, ինկիւ-
թէրա տէպլէթիին թարիւի մալիքսի-
նի լաթթըրա կէթիբիլմէլի աիւ, ին-
կիւթէրա տէպլէթի տաթի, սաւթթի
թիվզ էլտաէտէ պօրճունու չօղաթթզ,
օն սէքիզ միւտը Յիւնիտ գալտաթի

որերէլ պատգաւարի մը մէջ, Դոդ աշխատեալ է յօգնել այդ մարդը տնչափ օր քրտինքը դուրս հոսի իւր մարմնոյն ծակտինքեան և իւր մորթը ողողէ . այն ատեն այդ ամենաօգտակար և կենսատու հեղուկը, այն բարեբար շուրջ եւթէ անխոհեմութեամբ լեցուն ստամոքսին մէջ, պիտի դադրի այլ ևս օգտակար հեղուկ մ'ըւլլայ, և գուցէ մահաուրիթ թոյնի մը ևս կոչուելու չափ զնստաբար պիտի լինի :

Հոս մարդուն քրտնած ըլլալու պա-
րագայն զը ուրը վնասակար առարկայմը
կը դատէ :

Ամեն ոք գիտէ թէ ոչխարի կամ եղին միւր ամենդարար և կազդուորիչ կերակուր մ'է՛ն մանաւանդ այն աճանայ՝ որք կազմական տկարութիւն մը կը կրեն և կարօտ են զօրաւորութեան . այսպիսի աճանայնքու համար միւր ուսման տարի և օգտակար առարկայ մ'է . բայց ենթադրենք հիմա՛յ աճանայ մը որ 'ի բնէ՛ն զօրաւոր կազմութեան մը տէր, առողջ, կայտաւ, կորովի և ուժեղ եղած լինի, որուն կազմութեան մէջ տարիւնը աճանայնքու առարկութեամբ ներգործէ, որ արեւային խառնուած մ'ունենայ, որուն վրայ, ինչպէս կըսեն ռուսիկները, արիւնը զինքը խեղդեցու չտի զօրաւոր կերպով ազդէ, նեղէ գտնի և երբեմն խել զինքը պարունակող խողովակները պայթեցնելով դուրս հոսի. այսպիսի կազմութեան տէր աճան մը համար, կըսեմ, միւր ոչ թէ՛ն միայն օգտակար չ'լինիր, այլ և կրնայ երբեմն վնաս ալ հասցնել, և առողջարարութիւնը կը պատուիրէ նոցա որ կարելի եղածին չտի հետաւան աճանէ և բնական բեղէնն ըլլայ իրենց սովորական կերակուր .

(Շարունակելի)

ՏԻԵԱՐՊԷՔԻՐՏԷՆ ԹԵԼԵԿՐԱՖ

ՏԻԷՆՔԻ ԿԻՆ ՀԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԱՆՈՐԱԴ
ԶՈՒ ԹԻՒՏԵՔԻ ՀԱՎԱԽԱ ԱՅՈՒԹԵԼԿՐԱՓ
ՎԵ ԻՐԱՆԻՆԵՆ ԾԼԱՆԴՈՒ ՀԱՄԱՆ ՏԻԷՐ-
ԱԵՆՔԻՐԱՆԻ ԹՐԱՊԵՐԱԶԱ ԱԿԻՒՐԻՍԻՎԻԶ
ԱՌԻՐ :

1873 *Snym.* 16

Նշանաւոր աւագակապեաւ Կիրօն
Պարթաւեան, Կարապետ Էֆէնձիի ջա-
նիւք Ստստեյի Հայրի ճեռօք բռնուե-
լով, կռուվարուծեան յանձնուեցաւ։
Տէրութեան խոստացած վարձատրու-
թիւնք վայելելու կ'ապասեմ Ազգային
վարութեան շնորհով։

Ազգային ժողովը Ռէրիոյ

Էլակէթթէ արու թէլէկրաֆ բաթրիգ-
խանէյէ տախի չէրիվիշ օլուպ, վէ Ի-
ճապը իճրասընա հիմմէթ օլունաճագ
արը :

Մեծ ապստիւ ընկերք Հայկ . ընկե-
րութեան Սահմանիոյ .

Երկար ժամանակէ 'ի վեր ընկերութեանս ժողովները գործելէ դուրսն՝ Հայկ. ընկերութեան զբօսարանին տեսչութեան հոգը միայն իմ վրայ ձգած էին, սակայն այլ ևս այդ հոգը տանելին չանկարելի բլլալուն՝ կը հրաւիրեմ զձեզ որ յառաջիկայ կիրակէ օր ժամ 7-ի Ս. Ստեփանն վարժարանը ժողովի գումարուիք և ընկերութեան անտանելի վիճակին զերման մը տանիլ բարեհաճիք :

1873 *Sally* . 4

175-5

Սահմանի Բովանդակ Եղուպետն

